OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2018 No. 1339

Rheoliadau Gwasanaethau Maethu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2018

RHAN 5

Gofynion ar ddarparwyr awdurdodau lleol - diogelu

Diogelu – gofynion cyffredinol

19. Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol roi trefniadau yn eu lle i sicrhau bod plant sydd wedi eu lleoli ganddo yn ddiogel ac yn cael eu hamddiffyn rhag camdriniaeth(**1**), esgeulustod(**2**) a thriniaeth amhriodol.

Polisïau a gweithdrefnau diogelu

20.—(1) Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol gael polisïau a gweithdrefnau yn eu lle—

(a) ar gyfer atal camdriniaeth, esgeulustod a thriniaeth amhriodol, a

(b) ar gyfer ymateb i unrhyw honiad neu dystiolaeth o gamdriniaeth, esgeulustod neu driniaeth amhriodol.

(2) Yn y rheoliad hwn, cyfeirir at bolisïau a gweithdrefnau o'r fath fel polisïau a gweithdrefnau diogelu.

(3) Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol sicrhau bod ei bolisïau a'i weithdrefnau diogelu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

(4) Yn benodol, pan fo honiad neu dystiolaeth o gamdriniaeth, esgeulustod neu driniaeth amhriodol, rhaid i'r darparwr awdurdod lleol—

(a) gweithredu yn unol â'i bolisïau a'i weithdrefnau diogelu,

(b) cymryd camau gweithredu ar unwaith i sicrhau diogelwch pob plentyn y darperir gofal a chymorth ar ei gyfer,

(c) gwneud atgyfeiriadau priodol i asiantaethau eraill, a

(d) cadw cofnod o unrhyw dystiolaeth neu sylwedd unrhyw honiad, unrhyw gamau gweithredu a gymerir ac unrhyw atgyfeiriadau a wneir.

Defnyddio rheolaeth ac ataliaeth yn briodol

21.—(1) Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol gael polisi a gweithdrefnau yn eu lle ar ddefnyddio rheolaeth neu ataliaeth.

(**1**) *Gweler* adran 197(1) o Ddeddf 2014 am y diffiniad o "camdriniaeth".
(**2**) *Gweler* adran 197(1) o Ddeddf 2014 am y diffiniad o "esgeulustod".

(2) Rhaid i'r polisi a'r gweithdrefnau wahardd gofal a chymorth rhag cael eu darparu mewn ffordd sy'n cynnwys gweithredoedd y bwriedir iddynt reoli neu atal plentyn oni bai bod y gweithredoedd hynny—

(a) yn angenrheidiol i atal risg o niwed a berir i'r plentyn neu i bersonau eraill neu ddifrod difrifol tebygol i eiddo, a

(b) yn ymateb cymesur i risg o'r fath.

(3) Rhaid i'r polisi a'r gweithdrefnau ei gwneud yn ofynnol i rieni maeth gael eu hyfforddi mewn unrhyw ddulliau rheoli neu atal sydd i'w defnyddio.

(4) Rhaid i'r polisi a'r gweithdrefnau ei gwneud yn ofynnol i rieni maeth—

(a) gwneud cofnod o unrhyw ddigwyddiad pan ddefnyddir rheolaeth neu ataliaeth, a

(b) hysbysu'r darparwr awdurdod lleol am unrhyw ddigwyddiad o'r fath o fewn 24 awr.

(5) Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol sicrhau bod unrhyw reolaeth neu ataliaeth a ddefnyddir gan rieni maeth yn cael ei chyflawni yn unol â'r polisïau a'r gweithdrefnau hyn.

(6) At ddibenion y rheoliad hwn, mae person yn rheoli neu'n atal plentyn os yw'r person hwnnw—

(a) yn defnyddio, neu'n bygwth defnyddio, grym i sicrhau bod gweithred yn cael ei gwneud y mae'r plentyn yn ei gwrthsefyll, neu

(b) yn cyfyngu ar ryddid symud y plentyn, pa un a yw'r plentyn yn gwrthsefyll ai peidio, gan gynnwys drwy ddefnyddio dulliau corfforol, mecanyddol neu gemegol.

Gwaharddiad ar ddefnyddio cosb gorfforol

22. Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol sicrhau nad yw rhieni maeth yn defnyddio unrhyw fath o gosb gorfforol ar unrhyw adeg yn erbyn unrhyw blentyn.

Amddifadu o ryddid

23. Ni chaniateir amddifadu plentyn o'i ryddid at ddiben cael gofal a chymorth heb awdurdod cyfreithlon.

Polisi a gweithdrefnau ar fwlio

24. Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol gael polisi yn ei le ar atal bwlio a gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â honiad o fwlio.

Gweithdrefnau pan yw plentyn yn absennol heb ganiatâd

25. Rhaid i'r darparwr awdurdod lleol sicrhau bod gweithdrefn i'w dilyn pan yw unrhyw blentyn sydd wedi ei leoli gyda rhieni maeth gan y darparwr yn absennol heb ganiatâd.